

HUSBY – SDR. NISSUM – THORSMINDE KIRKEBLAD

65.årg. 2023

November – december – januar – februar - marts

Nr.1

I Letland med den danske kampbataljon

I gennem mange år har vi udsendt danske soldater til missioner langt fra Danmark: Afghanistan, Irak og Mali. Med Ruslands angreb på Ukraine i februar i år er Forsvarets fokus nu rettet mod vores nærområde, - Baltikum, Nato's nordøstlige flanke. Et par timers flyvetur fra Danmark har vi i de sidste år haft ca. 200 soldater i Tapa, Estland, og siden 1.maj i år har vi udsendt en kampbataljon, ca. 750 soldater til Letland, hvor jeg siden 1.august befinder mig. Formålet med vores tilstedeværelse er at vise over for Rusland, at de østeuropæiske NATO-landes grænser står fast – ”døren er låst”, hvis nogen skulle prøve at gå ind.

Der er en mærkbar forskel på at være udsendt som feltpræst i Irak og Afghanistan og så til at være feltpræst her i Camp Nilfheim, i Adazi, nordøst for Riga. I Afghanistan og Irak er alting fremmed: naturen, byerne, lugtene, lydene, kulturen. Men her i Letland kunne man næsten tro, at man var hjemme i Vestjylland: Jorden er sandet, der er store åbne områder med lyng, småbuske, spredte træer, og bevæger man sig ind i skovområderne er man omgivet af fyrretræer og birk. I august og september har vi været på flere øvelser af tre – ti dages varighed, og når man i pauserne går en tur i det kuperede terræn, er der store områder med små klynger af kantareller og blåbær. Det er næsten hjemligt, men vi er i Letlands svar på Oksbøl Øvelsesterræn.

En anden mærkbar forskel er antallet af soldater. I den danske kampbataljon er der 750 soldater at være feltpræst for. På mine tidligere udsendelser har der været 130 – 200 soldater udsendt, så her i Letland er det en stor, i praksis umulig opgave at nå ud til alle. Men arbejdet som feltpræst er det samme på alle udsendelser: Samtaler og gudstjenester. Jeg holder gudstjeneste hver søndag aften i lejren og feltgudstjeneste, når vi er på øvelse, - hvis der er ønske om det og lejlighed til det. Størstedelen af min tid går dog med samtaler – med at ”gå på husbesøg”, dvs. at besøge de forskellige enheder på deres værksteder, kontorer, og de udendørs områder, hvor soldaterne vedligeholder deres køretøjer og våben. Jeg bruger også en del tid på at besøge de soldater, som holder vagt ved lejrens forskellige checkpoints og vagttårne. Særligt timerne efter mørkets frembrud er et godt tidspunkt, for da falder der ro på lejren, og i mørket kommer der en eftertænksomhed, som giver nogle andre samtaler. Soldaterne må ikke have deres mobiltelefoner med på vagt, så tiden kan nogle gange blive lang, og derudover kan de ikke flygte, når feltpræsten kommer på besøg, men må blive på deres plads...

Generelt ser soldaterne positivt på, at der er en feltpræst med. Som en sagde, så giver det en tryghed, at der er en med, som er uden for rang, som man kan gå til i fortrolighed og lette sit hjerte, få luft og tale om det man måske ikke har lyst til at dele med ens

kammerater og kolleger. Feltpræsten har som sognepræsten i Danmark absolut tavshedspligt.

Andre soldater spørger undrende, hvorfor der er en præst med, når det nu har vist sig ikke at være en "skarp mission", hvor vi er i kamp og har døde og sårede. Mit svar er, at soldaterne jo selv har våben med, også selvom de ikke er i kamp. De er netop bevæbnede, hvis det bliver alvor, så de kan forsvare sig. På samme måde er feltpræsten med, så jeg kan sættes ind, hvis det bliver alvor. Præsten er med andre ord en "brandvagt". Og med 750 soldater og mange pårørende derhjemme er der jo situationer, hvor der bliver kaldt på feltpræsten: dødsfald hjemme i Danmark, pludselig alvorlig sygdom i familien, eller soldater som er blevet fædre for nyligt, men med kort varsel i slutningen af april har måtte forlade deres familie og nu skal bære det, at man føler man har svigtet dem derhjemme.

Nogle soldater synes ind imellem, at tiden herude i skoven bliver lang. Og så begynder spørgsmålene at komme om, hvorvidt det overhovedet har en betydning, at vi er udsendt her til Letland. Alt ånder jo fred og ro her, og Rusland har mere end nok at se til i Ukraine. Men baggrunden er alvorlig. Og Letland har mærket truslen fra Rusland i mange år. Den lettiske brigades feltpræst, har ved flere lejligheder over mig givet udtryk for, hvor taknemmelige han og andre letter er for vores tilstedeværelse.

Jeg tror ikke, at vi som danskere helt kan forstille os, hvor vigtigt det er for de tidligere Sovjetrepublikker, ja, for alle de tidligere Warszawa-pagt lande i Europa, at være et frit, suverænt, selvstændigt land. For letterne er det en gammel drøm som endelig er gået opfyldelse. Men vejen dertil har været fuld af lidelser og modgang, krig og besættelse. I de godt 100 år Letland har eksisteret, har det været besat halvdelen af tiden.

En del af det at være udsendt i Letland er derfor også at besøge nogle af steder, som vidner om, hvad letterne har måtte gennemleve: KGB-museet i Riga med celler, henrettelsesrum og historien om de mange tusinde som NKVD (KGB's forløber) deporterede til arbejdslejre i Sibirien, eller nazisternes Kz-lejr i Salaspils, og mindesmærket ved Rumbula, i skovområdet udenfor Riga, hvor SS Einsatzgruppe A, i samarbejde med lettiske frivillige over to dage i november og december 1941 skød 25.000 jøder fra ghettoen i Riga – et mørkt kapitel i den lettiske historie, som de har svært ved at tale om. Og sådan kunne man fortsætte.

Når man dykker ned i Letlands historie så slår det en, hvor heldige vi har været i Danmark og hvor heldige vi stadigvæk er. Vi er sluppet billigt gennem de to verdenskrige, som har hærgnet Europa, og vi har levet i frihed under Den kolde krig. Mens letter, estere, litauere og andre befolkninger i Østeuropa i generationer har kæmpet for at overleve og bevare deres kultur.

Mit indtryk er, at letterne selv ved, at deres frihed er dyrekøbt. Derfor ser vi også i dag, at de forsvarer deres nationale selvstændighed, og at de vil være "herre i eget hus". De vil ikke igen lade sig diktere udefra. Det kan vi andre, som er født i frihed, og som har taget frihed og fred som en selvfølge, lære noget af. Uanset, hvordan vi så ser på den nuværende konflikt imellem Vesten og Rusland. Man har kun fred, hvis man er villig til at forsvare den.

Jakob Sandal

Døbte

Husby Kirke:

Thor Drost, Tilst

Eskild Hjorth Erdmann, Århus

Sdr. Nissum Kirke:

Zack Edvard Fjord Bentsen, Vemb

Thorsminde Kirke:

Nilo Bech Shimizu, Holstebro

Gudstjenester på Center Vest

Tirsdag d.6. december kl.14.30

Juleaftensdag d.24.december kl. 9.30

Torsdag d.12.januar kl.14.30

Torsdag d.9.februar kl.14.30

Advent- og julekoncert i Staby kirke med Vokal Vest

Tirsdag den 6. december kl. 19.30. Ved koncerten vil koret synge værker alene og sammen med orglet og det vil synge kendte advent- og julesalmer alene og sammen med menigheden. Gratis entre. Alle er velkomne

Kom og hør – en historie.

Kom og hør en historie, en novelle blive læst op – eller beretning fra menneskelivet blive fortalt.

Den 7. februar kl. 19.30 i præsteboligen.

Alle er velkomne.

Menighedsrådsmøder

D.22. november 2022 kl. 19.00

D.25. januar 2023 kl. 19.00

Møderne er fælles for Husby og Sdr.

Nissum/Thorsminde menighedsråd og afholdes i præsteboligen. Møderne er offentlige.

Lucia-optog

Under gudstjenesten i Sdr. Nissum Kirke søndag d.11. dec. kl. 16 vil drenge og piger fra Sdr. Nissum og Fjand gå Lucia-optog. Efter gudstjenesten serveres der kaffe og juice med klejner.

Samtale med præsten: Præsten står til rådighed for personlige samtaler, for enhver der måtte ønske det. Præsten har tavshedspligt. Ønsker man en samtale skal man bare henvende sig. Der er ikke noget krav til, hvad en samtale med præsten skal dreje sig om. Jakob Sandal træffes på 9749 5108 eller Jasa@km.dk – indtil 30. november kan Pastor Pia Lützen kontaktes på 6145 7308 eller: Piagl@ gmail.com

GUDSTJENESTER

		Husby	Sdr. Nissum	Thorsminde
20.11	Sidste søn. i kirkeåret	---	10.30	---
27.11	1. søn. i advent	19.00	16.30	14.00
04.12	2. søn. i advent	---	---	09.00 JWA
11.12	3. søn. i advent	10.30	16.00 Lucia-optog	---
18.12	4. søn. i advent	10.00	---	11.00
24.12	Juleaften	14.00	15.00	16.10
25.12	Juledag	10.30	---	09.00
26.12	Anden juledag	---	10.30	---
01.01	Nytårsdag	---	---	16.00
08.01	1. s.e.h.3.k	09.00 JWA	---	---
15.01	2. s.e.h.3.k	---	09.00	10.30
22.01	3. s.e.h.3.k	11.00	10.00	---
29.01	4. s.e.h.3.k	09.00	---	10.30
05.02	Septuagesima	---	10.00 Radiotransmission	---
12.02	Seksagesima	10.30	---	09.00
19.02	Fastelavn	11.00	10.00	---
26.02	1. s. i fasten	---	---	09.00 JWA
05.03	2. s. i fasten	09.00	10.30	---
12.03	3. s. i fasten	---	09.00	10.30

JWA = Sognepræst Jesper W. Andersen, Staby. Indtil 30.nov. varetages embedet af Pastor Pia Lützen. D.1.-4.december, d.7.-8.januar, d.20.-26. februar samt d.6.- 8.marts varetages embedet af Jesper W. Andersen.

Kirkebetjeningen

Husby: Graver/kirketjener Maik Peter Niebel Tlf. 53927814.

Kirkevæрге: Henning Frederiksen Tlf. 97495451.

Formand Tage Andersen Tlf. 20330629.

Sdr. Nissum: Graver/kirketjener Tove Nøddebo Mortensgaard Tlf. 26651137.

Kirkevæрге Benny Petersen Tlf. 21145626. Formand Anette Lillevang Tlf. 29285383.

Thorsminde: Graver/kirketjener Janne Kristensen Tlf. 21429110.

Kirkevæрге: Poul Erik Sig Tlf. 23460947. Formand Anette Lillevang Tlf. 29285383.

Kirkesanger: Anette Yde. Tlf. 97141319 – 23632364.

Organist: Hanne Ørnbjerg. Tlf. 97492141 og Ole Toft 40454003.

Vikar for sognepræsten indtil 30. nov: Pastor Pia Lützen 61457308

Sognepræst: Jakob Sandal tlf. 97495108

